

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ РАХІВСЬКОГО РАЙОНУ

Турок Анна, Каднічанський Дмитро

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львів, Україна

Сільський туризм – це відпочинок у приватних господарствах сільської місцевості, цікавої туристичними об'єктами. Основне, що приваблює у сільському зеленому туризмі – це комплекс чинників, що сприятливо впливають на людину: оздоровчий, естетичний, пізнавальний. Багато туристів із задоволенням зустрічають на селі Новорічні та Різдвяні свята або просто відпочивають у колі друзів чи сім'ї.

У наші дні дедалі більшу кількість "міських" туристів приваблює екзотика сільського побуту та праці. Мешканці міст прагнуть показати своїм дітям, звідки береться хліб, молоко, інші продукти, ознайомитися з побутовими умовами і зникаючими народними промислами. Крім того, гості Українських Карпат хочуть побачити карпатську полонину, посидіти біля ватри пастухів у колі гостинних гуцулів чи бойків, освоїти ази виготовлення овечого сиру чи секрети лозоплетіння, спробувати навчитися вишивати, різьбити, опанувати процес роботи з бджолиними вуликами [1].

Така тенденція спричинена тим, що жителі великих міст відчувають недостачу в своєму житті «присутності природи» (особливо це стосується городян з індустріальних міст), тому вони намагаються провести свій відпочинок подалі від метушні, гамору, великих натовпів людей і всіх інших атрибутів міського життя. А попит, як відомо породжує пропозицію. І дедалі більше людей, відчуваючи, що це перспективний напрям розвитку туризму, стають приватними підприємцями – власниками садиб для відпочинку «зелених» туристів. Що в свою чергу призводить до підвищення зайнятості населення і покращення інфраструктури регіону [2].

Основою сільського туризму є власне сам селянин та його побут. Селянин запрошує до своєї оселі: людину з міста подивитись на сільськогосподарське виробництво (як робиться цей особливий сир, масло, ковбаса тощо, як вирощуються ці свині, корови, коні); людину творчої, розумової праці подивитись на майстерність ремісника (як робиться дерев'яний посуд, як плететься ліжчик); іноземців подивитись на особливості національних традицій, культури. Останнім часом почалось об'єднання зусиль приватних господарств і власників окремих підприємств малого бізнесу. Наприклад, в одній сім'ї живуть, друга надає транспортні послуги, третя – харчує, четверта організовує культурну програму.

Головна мета сільського зеленого туризму - сформувати новий агротуристичний продукт, що виходить за рамки традиційного уявлення про туристичну пропозицію України, і який би врахував природну, історико-культурну специфіку регіонів, а також дозволяв би істотно урізноманітнити традиційну пропозицію України.

Одним з осередків туризму, а зокрема сільського є Рахівський район. Рахівщина завжди славилася своїми туристично-рекреаційними можливостями. Цьому сприяє низка факторів, серед яких шкнтф: географічне розташування, специфічні кліматичні умови, багата культурна спадщина, і найголовніше – гостинність місцевого населення. Саме тут знаходиться географічний центр континентальної Європи, поблизу села Ділове, встановлений австро-угорськими спеціалістами у 1887 році. На території району, а в Рахові зокрема, знаходиться основна частина та головне управління Карпатського Біосферного заповідника, який віднесено до найцінніших екосистем планети і входить до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО.

Рахівський район — найбільш лісистий район в Україні. Тут зосереджена третина видового складу флори України, половина червонокнижних видів рослин і тварин Карпат. На скелях Близниць, Герешаски, Ненески, Кузія та Піп Івана росте кілька десятків рослин, які в Україні ніде більше не зустрічаються.

Рахівщина володіє справжнім екологічним феноменом та надзвичайно потужним природно-ресурсним потенціалом. Тут знаходяться найвища вершина України — гора Говерла (2061 м) і всі шість вершин Українських Карпат, що перевищують 2000 метрів над рівнем моря. Близько 68% території району вкривають високопродуктивні ліси. Тут розвідано 82 джерела мінеральних вод, поширено майже 300 видів лікарських рослин [6].

Сьогодні в районі діють приватні готелі, бази відпочинку і туристично-оздоровчі комплекси, садиби селян, які приймають гостей за програмою сільського зеленого туризму. Розроблені і діють пішохідні, лижні, водні, велосипедні, кінні та автомобільні туристичні маршрути.

В приватних оселях громадян Рахівщини можна одночасно прийняти більше 500 осіб. По питаннях розвитку сільського туризму в 2008-2010 роках проведено 5 семінарів за участі вітчизняних фахівців та тренерів із Польщі, Греції, Румунії. На даний час в районі, ДП “Закарпаттястандартметрологія” при участі райдержадміністрації, проводить сертифікацію готельних та туристичних послуг [5].

Зважаючи на те, що район в області не найменший й провівши інвентаризацію сільських атракцій, мешканці району сьогодні можуть запропонувати туристам чималий спектр відпочинку. Завдяки Швейцарсько-українському проекту розвитку лісового господарства в Закарпатті FORZA,

який розробив індивідуальний план заходів із розвитку сільського туризму та провів ряд тренінгів для власників сільських садиб, сьогодні в районі діє 80 садиб, які отримали екосертифікацію і мають право поселяти в себе туристів.

Рахівщина є «піонером» запровадження в Україні сільського туризму. У 1995 р. рада директорів Фонду розвитку Карпатського Єврорегіону (Кошице, Словаччина) схвалила проект «Створення передумов для екологічно зорієнтованого сталого розвитку гірських населених пунктів Рахівського району Закарпатської області».

Дослідження туристично-ресурсного потенціалу Рахівського району показує, що завдяки своїй доступності, мікроклімату, наявності збережених природних ландшафтів, своєрідній та оригінальній культурній спадщині, сприятливим умовам для розвитку туристичної галузі, область має усі шанси, для того, щоб стати регіоном великого туристичного значення [4].

Для подальшого розвитку сільського зеленого туризму в Рахівському районі варте уваги також налагодження зв'язків з туристичними підприємствами інших регіонів та держав світу, обмін промисловою продукцією для туристичної діяльності, видання краєзнавчої, рекламно-інформаційної літератури із популяризації туристичних маршрутів та культурної спадщини краю, створення туристичних і екскурсійних маршрутів різної спеціалізації, впорядкування туристичних об'єктів та реставрація культурно-історичних пам'яток, залучення зарубіжних та вітчизняних інвесторів для ремонту та будівництва об'єктів індустрії туризму, а також всього господарства регіону, проведення туристичних ярмарок і конференцій.

Виходячи з цього, можна зробити такі висновки : перетворення Гуцульського краю в сучасний туристичний центр є складним комплексним завданням. Вирішити його можна тільки завдяки зусиллям всіх зацікавлених сторін. Для запуску цього процесу потрібна зовнішня професійна допомога. Саме таке співробітництво є ефективним шляхом у впровадженні економічних і соціальних змін, до яких уже готова Рахівщина.

Як загальний підсумок усього сказаного, хочеться відмітити, що Рахівщина – це дійсно неповторний куточок України. Характеристика її потужного туристично-ресурсного потенціалу стала для мене справжнім відкриттям, яке ще раз підтвердило важливість розвитку сільського зеленого туризму в області.

Список використаних джерел:

1. Рутинський М.Й. Сільський туризм: Навч. посіб. / М.Й.Рутинський, Ю.В.Зінько. – К.: Знання, 2006. – 271 с.
2. Рибачок Н. «Зелене світло для «зеленого» туризму» / Н.Рибачок // «Власний бізнес»№8(44), 2010
3. Лаврук М. Гуцули українських Карпат (етнографічне дослідження) : Монографія – Львів:видавничий центр ЛНУ ім.. І.Франка, 2005. –288с.
4. Сільський зелений туризм на Закарпатті: [Загалом про розвиток туризму] // Географія та основи економіки в школі. – 2007. – №6. – С.39-41.
5. Режим доступу: <http://rakhiv.karpat.org>
6. Режим доступу: <http://cbr.nature.org.ua/ukrainian.htm>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Кафедра туризму географічного факультету
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛНУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ
УКРАЇНИ**

**ГЕОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА І ТУРИЗМ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

Матеріали
VIII наукової конференції
з міжнародною участю

Львів–Ворохта
5-7 вересня 2014 р.

Львів – 2014

УДК 338.48(4)

Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід /
Матеріали VIII наукової конференції з міжнародною участю. – Львів, 2014. –
154 с.

Матеріали наукової конференції охоплюють особливості реалізації державної політики в галузі туризму, розробки туристичного продукту, економічного забезпечення туризму, просторового поширення туристичних ресурсів, специфіки підготовки фахівців для туристичної галузі, розвиток спеціалізованих видів туризму, історію туризму.

Авторами збірника є провідні вчені та молоді науковці України, Росії, Білорусі, Польщі.

Рецензенти:

Мальська М.П., д-р екон. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

Антонюк Н.В., д-р істор. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

Петлін В.М., д-р геогр. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

канд. екон. наук: Занько Ю.С., Мандюк Н.Л.

канд. геогр. наук: Біланюк В.І., Гамкало М.З., Романів П.В., Каднічанський Д.А., Манько А.М, Пандяк І.Г.

Рекомендовано до друку Вченою Радою географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 12.09.2014 р.)

Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Збірник видано за сприяння Департаменту міжнародного співробітництва та туризму ЛОДА

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2014

© Автори статей, 2014

<i>Монастирський Володимир</i>	
ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	108
<i>Незюлик Ольга, Завадовський Тарас</i>	
ПАЛАЦ-САДИБА РЕІВ В СЕЛІ ПРИОЗЕРНЕ ЯК ТУРИСТИЧНИЙ ОБ’ЄКТ.....	111
<i>Пандяк Ігор</i>	
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ТА ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ НА “ГОТЕЛІ” ТА “АНАЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РОЗМІЩЕННЯ” В УКРАЇНІ.....	113
<i>Паньків Наталя</i>	
ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНІ РЕСУРСИ – ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ.....	117
<i>Пурська Ірина</i>	
РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ КРАЇНИ.....	122
<i>Романів Павло</i>	
ПРИРОДНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ГІРСЬКИХ РАЙОНАХ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	126
<i>Романів Світлана</i>	
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА ВИДОВІ ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНО- ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ У ШКОЛІ.....	130
<i>Рутинський Михайло</i>	
РЕТРОСПЕКТИВНО-РЕКРЕАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КУОРТУ САСІВ НА ЛЬВІВЩИНІ.....	133
<i>Топорницька Марія</i>	
ТИМЧАСОВЕ ЗГОРТАННЯ ТУРИСТИЧНО-ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ В 2014 РОЦІ В УМОВАХ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ.....	137
<i>Турок Анна, Каднічанський Дмитро</i>	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ РАХІВСЬКОГО РАЙОНУ.....	139
<i>Ховалко Анна</i>	
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ.....	143
<i>Шушпанова Альона, Титар Анастасія, Колтун Оксана</i>	
МЕТОДИКА ІНТЕГРОВАНОЇ ОЦІНКИ ПАМ’ЯТОК І РЕЛЬЄФУ ОПІЛЛЯ.....	146
<i>Ярмолевич В’ячеслав, Савчин Оксана</i>	
МАРКЕТИНГ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ НПП «СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ»).....	148

